

دانشگاه سمنان
دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر

**دستورالعمل نگارش
رساله دکتری / پایان نامه کارشناسی ارشد**

تهیه کننده:

تحصیلات تکمیلی

دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر

صفحه	فهرست مطالب:
۳	مقدمه
۴	الف) بخش های پایان نامه و ترتیب آنها
۵	ب) شیوه نگارش
۵	۱. کاغذ و چاپ
۵	۲. فاصله گذاری و حاشیه بندی
۵	۳. شماره گذاری
۶	۴. جدول ها و شکل ها
۶	۵. پانویس یا زیرنویس
۶	۶. درج لغات لاتین در متن فارسی
۶	۷. روابط ریاضی و فرمول ها
۶	۸. نحوه ارجاع در متن و فهرست منابع و مأخذ
۷	۹. مشخصات جلد پایان نامه
۷	ج. مشخصات نسخه الکترونیکی پایان نامه
۷	د. دوره های بین الملل
۸ تا ۱۲	ه. پیوست ها

مقدمه:

تحقیق مانند هر کار دیگری، عملی است که مستلزم شناخت اصول و قواعد و روشهاست و پژوهشگر با فراگرفتن و قبول کردن آن اصول، علاوه بر اعتبار بخشیدن به دستاوردهای تحقیقاتی خویش و دستیابی به نتایج جدید و مفید در سایه جستجو و کاوش مستمر و بی‌وقفه، چه بسا به ترمیم خطاهای پیشین خود یا دیگران نیز توفیق یابد. در نظامهای آموزشی و پژوهشی دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دوره‌های کارشناسی ارشد و دکترای تخصصی به عنوان پژوهشگر شناخته می‌شوند. این دوره‌ها در نظام واحدی آموزش عالی در ایران پس از گذراندن تعدادی واحد درسی با تدوین رساله یا پایان‌نامه تحصیلی تمام می‌شود و در کنار مقالات و تالیفاتی که دانشجو در طول تحصیل تولید نموده، همین پایان‌نامه تحصیلی است که ملاکی برای قرار دادن فارغ‌التحصیل در زمره محققان کشور محسوب می‌شود. لذا هدف اساسی تهیه این دستورالعمل، دستیابی به الگویی جامع و استاندارد نمودن چارچوب تدوین پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد است. ■■

*****

الف) بخش های پایان نامه و ترتیب آنها

پایان نامه هایی که توسط دانشجو تهیه و تحویل می گردد، باید حاوی بخش های زیر باشد. این بخش ها بایستی به ترتیب ذکر شده، در زیر تنظیم و تهیه شده باشند.

- ❖ صفحه سفید
- ❖ صفحه بسم الله (اختیاری)
- ❖ صفحه انحصار اثر
- ❖ صفحه عنوان فارسی - مطابق با روی جلد (پیوست ۱)
- ❖ صفحه صورتجلسه ارزیابی پایان نامه کارشناسی ارشد (پیوست ۳)
- ❖ صفحه اهدا یا تقدیم (اختیاری)
- ❖ صفحه تقدیر و تشکر (اختیاری)
- ❖ چکیده فارسی (حداکثر ۳۰۰ کلمه (بدون زیر نویس) { به همراه ۴ تا ۷ کلیدواژه در پایان نامه ارشد و ۷ تا ۱۵ کلید واژه در رساله دکتری }
- ❖ فهرست مطالب: (شامل عناوین اصلی و فرعی فصل ها، عنوان کتابنامه (فهرست مأخذ) و عناوین پیوست ها)
- ❖ فهرست جدول ها (در صورت وجود)
- ❖ فهرست شکل ها (در صورت وجود)
- ❖ فهرست علائم و اختصارات (در صورت وجود)
- ❖ پیشگفتار (مقدمه)
- ❖ متن اصلی
- ❖ منابع و مأخذ (پیوست ۴)
- ❖ واژه نامه (فارسی به انگلیسی سپس انگلیسی به فارسی)
- ❖ پیوست ها (در صورت وجود)
- ❖ چکیده لاتین (Abstract) به همراه کلیدواژه های لاتین
- ❖ صفحه عنوان انگلیسی - مطابق با پشت جلد (پیوست ۲)
- ❖ صفحه سفید

ب) شیوه نگارش

لطفا در نگارش پایان نامه قواعد و مشخصات تصریح شده در این دستورالعمل دقیقاً رعایت شود.

۱. کاغذ و چاپ: کلیه قسمتهای پایان نامه باید روی کاغذ سفید تایپ گردد. ابعاد کاغذ ۲۹/۷*۲۱ (کاغذ A۴) می باشد. تمامی متن ها روی کاغذ یک رو تایپ می شود.

۲. نوع و اندازه قلم: نوع قلم مورد استفاده در تمامی متن فارسی، یکنواخت با فونت نازنین (Nazanin ۱۴) یا لوتوس (Lotus ۱۴) و در متن انگلیسی، قلم Times New Roman فونت ۱۲ می باشد. عناوین بخشها فونت تیترا ۱۴، عناوین زیربخشها فونت تیترا به ترتیب ۱۳، ۱۲، ۱۱، عناوین شکلها و جداول فونت نازنین ۱۳ ایتالیک باشد. ذکر پاورقی انگلیسی با قلم مربوطه با فونت ۱۰ از سمت چپ و ذکر پاورقی فارسی با قلم مربوطه فونت ۱۲ از سمت راست.

۳. فاصله گذاری و حاشیه بندی: فاصله سطرها در تمامی پایان نامه برابر $1/5 = \text{Line}$ است، اما فاصله سطرها در چکیده برابر یک سانتی متر معادل single در نرم افزار Word می باشد. واژگان کلیدی یک خط با متن چکیده فاصله داشته باشد. حاشیه سمت راست و بالا صفحات متن مساوی ۳ سانتی متر و حاشیه سمت چپ و پایین برابر $2/5$ سانتی متر می باشد. این حاشیه ها باید در سرتاسر پایان نامه رعایت شود. در صورتی که در برخی موارد اندازه شکل ها یا جداول بزرگتر از فضای داخل حاشیه ها باشد، با کوچک کردن آنها و یا با استفاده از کاغذ A۳ (بصورت تاخورد) حاشیه رعایت می گردد.

۴. شماره گذاری: صفحات آغازین (از اول پایان نامه تا اول متن اصلی) با حروف مانند: چهار، پنج، شش، ... یا با حروف ابجد شماره گذاری می شوند. (اولین صفحه یعنی صفحه عنوان بدون شماره می باشد). تمامی صفحات متن اصلی که از مقدمه یا فصل نخست شروع می شود، باید شماره گذاری شوند. شماره گذاری صفحات شامل صفحه های محتوای شکل، جداول، منابع و پیوست نیز می گردد.

❖ شماره صفحه در بالای هر صفحه سمت چپ قرار گرفته و در سمت راست شماره و عنوان فصل ذکر می شود. مثال:

فاصله خط تا انتهای بالایی صفحه سه سانتی متر باشد.

بخش ها و زیربخش ها نیز به عدد شماره گذاری می شوند، بطوری که شماره فصل در سمت راست و شماره بخش بعد از آن آورده شود مانند:

۳-۲-۴. بیان کننده زیربخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۳ است.

یا ۳-۲-۴-۱. بیان کننده جزء ۱ از زیر بخش ۴ از بخش ۲ از فصل ۳ است.

- **جدول ها و شکل ها:** تمامی شکل ها (تصویرها، نمودارها، منحنی ها) و جدول ها باید با کیفیت مناسب تهیه شوند. به گونه ای که کپی تهیه شده از آنها از وضوح کافی برخوردار باشد. تمامی شکل ها و جدول ها باید به ترتیب ظهور در هر فصل شماره گذاری شوند، مثلاً برای جدول های فصل ۲، جدول ۱-۲ و ۲-۲ و ...، برای جدول های فصل ۳، جدول ۱-۳ و ۲-۳ و

... ذکر شود. عنوان جدول ها در بالای آنها و عنوان شکل ها در زیر آنها ذکر گردد. چنانچه جدول یا شکلی از مرجعی آورده شده است، مرجع در عنوان جدول یا شکل ذکر گردد. همچنین لازم است به کلیه شکل ها و جدول ها در متن ارجاع شده باشد.

۵. پانویس یا زیرنویس: در صورتی که یک عبارت یا واژه در متن نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می توان بصورت زیرنویس در همان صفحه ارائه نمود. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره ای بصورت کوچک در بالا و سمت چپ آن تایپ شده و در زیرنویس، توضیح مربوط با ذکر آن شماره ارائه خواهد شد.

۶. درج لغات لاتین در متن فارسی: همه نام های لاتین در متن به خط فارسی و در پانویس به لاتین (یا به خط اصلی) با فونت ۱۰ قلم Times New Roman نوشته می شود.

۷. روابط ریاضی و فرمول ها: فرمول ها در هر فصل به طور جداگانه و به ترتیبی که در متن می آیند، در داخل پرانتز به عدد شماره گذاری می شوند، به طوری که شماره فصل در سمت راست و شماره فرمول بعد از آن آورده می شود. طبق نمونه زیر:

$$F = ma \quad (۵-۱)$$

که بیان کننده رابطه ۵ از فصل اول است.

۸. نحوه ارجاع در متن و فهرست منابع و مأخذ:

لازم است در متن به کلیه منابعی که مورد استفاده قرار می گیرد اشاره شود. چنانچه در داخل متن از یک منبع مطلبی نقل شود، بلافاصله پس از خاتمه جمله کروه ای باز می شود و مرجع ذکر می گردد. نحوه ارجاع در متن به یکی از دو روش زیر می باشد:

- مراجع به ترتیبی که در متن می آیند شماره گذاری می شوند. در این روش مراجع به ترتیب شماره در فهرست منابع و مأخذ ذکر خواهد شد.

- ذکر منبع با ارجاع به نام نویسنده و سال انتشار آن می باشد. برای مثال: (Taylor, ۲۰۰۵)، در این روش، مراجع به ترتیب حروف الفبای نام نویسنده در فهرست منابع ذکر می گردد. در صورت استفاده از هر یک از دو روش، لازم است که جزئیات و شیوه ذکر منابع در متن و در فهرست مراجع منطبق بر یکی از شیوه های معروف و شناخته شده باشد. (در این آیین نامه ذکر منابع به روش انجمن ریاضی آمریکا مورد تاکید است.)

۹. مشخصات جلد پایان نامه:

- جنس جلد از مقوا با ضخامت ۲ تا ۳ میلیمتر با روکش چرم مصنوعی (گالینگور) می باشد .
- رنگ جلد به ترتیب برای رشته های ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر عبارت است از: زرشکی، قهوه ای و سرمه ای .
- قطع جلد نیم سانتی متر بزرگتر از قطع کاغذ متن است.
- نوشته های روی و پشت جلد (فارسی و انگلیسی) بصورت حک شده (زرکوب و یا ترجیحا سیلک نقره ای) چاپ می گردد.

ج. مشخصات نسخه الکترونیکی پایان نامه:

۱- دانشجو می بایست علاوه بر تهیه نسخ چاپی از پایان نامه خود، نسخه الکترونیکی آن شامل متن کامل پایان نامه عینا منطبق با نسخه چاپی نهایی که به تایید هیات داوران رسیده را تهیه نماید .

- ۱-۲- نسخه الکترونیکی پایان نامه عبارت است از فایل کامل پایان نامه در قالب فرمت pdf همراه با فایل کامل پایان نامه در قالب فرمت Word بر روی یک CD (دو فایل درون CD) . و یا
- ۲-۲- نسخه الکترونیکی پایان نامه عبارت است از متن کامل پایان نامه بصورت یک فایل در قالب فرمت pdf و یک فایل کامل در قالب فرمت X-Persian یا Farsi Tex بر روی یک CD (دو فایل درون CD) .
- ۳- متن پایان نامه، مقالات استخراجی و ارسالی، پیوستها، مراجع، فایلهای مربوطه همچون Power Point های ارائه شده و ... باید در نسخه الکترونیکی به انتهای پایان نامه ضمیمه گردد.

د. پایان نامه دوره های بین الملل

دانشجویان تحصیلات تکمیلی دوره های بین الملل که موظف به ارائه پایان نامه به زبان انگلیسی می باشند، علاوه بر موارد ذکر شده در بالا در خصوص مشخصات و نحوه ارائه اطلاعات در پایان نامه، لازم است به موارد زیر نیز توجه نمایند:

- صفحه عنوان فارسی (سمت راست)
- چکیده فارسی همراه با کلیدواژه فارسی (سمت راست)
- صفحه عنوان انگلیسی (لازم است علاوه بر آرم دانشگاه سمنان، آرم دانشگاه دوره مشترک نیز در صفحه عنوان درج شود). (سمت چپ)
- چکیده انگلیسی همراه با کلیدواژه لاتین (سمت چپ)
- روی جلد همانند صفحه عنوان انگلیسی می باشد، اما تنها آرم دانشگاه سمنان در روی آن درج گردد . (سمت چپ).

۵ . پیوست ها:

- پیوست ۱: صفحه عنوان فارسی و روی جلد
- پیوست ۲: صفحه عنوان انگلیسی و پشت جلد
- پیوست ۳: صفحه ارزیابی پایان نامه
- پیوست ۴: نمونه معرفی منابع و مأخذ

دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر (فونت ۱۴ zar Bold)

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری / کارشناسی ارشد ... (رشته گرایش) (فونت ۱۴ zar Bold)

(عنوان رساله/پایان نامه در اینجا نوشته شود) (فونت ۱۶ zar Bold)

توسط: (فونت ۱۴ zar Bold)

(نام کامل نویسنده در اینجا نوشته شود) (فونت ۱۶ zar Bold)

استاد راهنما (اساتید راهنما): (فونت ۱۴ zar Bold)

(نام کامل استاد راهنما در اینجا نوشته شود) (فونت ۱۶ zar Bold)

استاد مشاور (اساتید مشاور): (فونت ۱۶ zar Bold)

(نام کامل استاد مشاور در اینجا نوشته شود) (فونت ۱۶ zar Bold)

ماه و سال (فونت ۱۶ zar Bold)

مثلا: مهر ۱۳۹۱

دانشگاه سمنان

Semnan University

Faculty of Mathematics, Statistics and Computer Science

(قلم Bold Times New Roman فونت ۱۵)

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of . . . (M.Sc.) / . . . (Ph.D) in . . .(...)**

(قلم Bold Times New Roman فونت ۱۶)

(مثال): Invariant Operators on Some of Banach Algebras

(قلم Times New Roman Bold فونت ۱۶)

By: (قلم Times New Roman فونت ۱۴)

Author Name (قلم Times New Roman فونت ۱۶)

Supervisor: (قلم Times New Roman فونت ۱۴)

Supervisor Name (قلم Times New Roman فونت ۱۶)

Advisor: (قلم Times New Roman فونت ۱۴)

Advisor Name (قلم Times New Roman فونت ۱۶)

۲۰۱۲ (قلم Times New Roman Bold فونت ۱۶)

« باسمه تعالی »

« صورتجلسه ارزیابی ... »

مشخصات دانشجو :

نام و نام خانوادگی: شماره دانشجویی: رشته و گرایش:

تاریخ تصویب پایان نامه: تاریخ دفاع:

عنوان...: «

درجه ارزشیابی...: ( )

(عالی: ۲۰ تا ۱۹ — بسیار خوب: ۱۸ تا ۱۷/۹۹ — خوب: ۱۶ تا ۱۷/۹۹ قابل قبول: ۱۴ تا ۱۵/۹۹ — مردود: کمتر از ۱۴)

*****

نام و نام خانوادگی استاد راهنما: مرتبه دانشگاهی: امضاء:

نام و نام خانوادگی استاد مشاور: مرتبه دانشگاهی: امضاء:

*****

هیات داوران:

۱- نام و نام خانوادگی: مرتبه دانشگاهی: از دانشگاه: امضاء:

۲- نام و نام خانوادگی: مرتبه دانشگاهی: از دانشگاه: امضاء:

- نام و نام خانوادگی: مرتبه دانشگاهی: از دانشگاه: امضاء:

رئیس دانشکده
مهر و امضاء

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشکده
مهر و امضاء

پیوست ۴ : ذکر منابع و مأخذ (به روش AMS) :

- *Journal article* :
FIRST AUTHOR'S NAME, SECOND AUTHOR'S NAME, ..., FINAL AUTHOR'S NAME,
"Article Title," *Journal Title* (Abbreviated Appropriately) **Volume Number** (Publication
Year)
no. Issue Number, Page Range .
BAHLS, P. and SMITH, T.G., "Rewriting systems and orderings on Artin monoids," *In -
ternat. J. Algebra Comput.* ۱۷ (۲۰۰۷) no. ۱, ۶۱-۷۵ .
- *Book* :
FIRST AUTHOR'S NAME, SECOND AUTHOR'S NAME, ..., FINAL AUTHOR'S NAME,
Title
of Book. Publisher Name, Publisher Location (City, and State or Nation if the City is Small),
Publication Year .
BAHLS, P., *The Isomorphism Problem in Coxeter groups*. Imperial College Press, London,
۲۰۰۵.
- *Chapter from a book* :
FIRST AUTHOR'S NAME, SECOND AUTHOR'S NAME, ..., FINAL AUTHOR'S NAME,
"Title of Chapter," in *Title of Book*, FIRST EDITOR'S NAME, SECOND EDITOR'S
NAME,
..., FINAL EDITOR'S NAME (eds.). Publisher Name, Publisher Location (City, and State or
Nation if the City is Small), Publication Year .
RICHARDSON, L., "The consequences of poetic representation: writing the other, writing
self," in *Investigating subjectivity: research on lived experience*, ELLIS, C. and FLAHERTY,
M.G. (eds.). Sage Publications, Newbury Park, CA, ۱۹۹۲ .

Please note that in the titles of articles, books, and chapters, the only words capitalized are those at the beginning of the title or those referring to proper names of people, objects, or things . For instance, *Coxeter groups* are named after a person, so "Coxeter" is capitalized; similarly the *Isomorphism Problem* is a named problem in mathematics (much like the more famous *Poincar'e Conjecture*), so it is capitalized as well .